

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2018. szeptember 20. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A terrorcselekmény büntette és más bűncselekmény miatt I.rendű vádlott neve ellen indított büntetőügyben a **Szegedi Törvényszék** 2018. március 14. napján kihirdetett **6.B.870/2017/73.** számú ítéletét

m e g v á l t o z t a t j a :

A szabadságvesztést **5 (öt) évre enyhíti.**

A szabadságvesztés végrehajtási fokozata **börtön.**

Az első fokú eljárásban felmerült és a vádlott által viselendő bűnügyi költség összegét **1.473.382.- (egymillió-négyszázhetvenháromezer-háromszáznyolcvankettő) forint**ra felemeli, míg az állam által viselendő bűnügyi költség összegét **4.362.833.- (négymillió-háromszázhatvankettőezer-nyolcszázharminchárom) forint**ra leszállítja.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet **helybenhagyja** azzal, hogy I.rendű vádlott neve vádlott tényleges tartózkodási helye a

A társtettesként elkövetett terrorcselekmény büntetének jogszabályi alapja helyesen: Btk. **314. § (1) bekezdés a) pont.**

A vádlott legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését **követő napon** bocsátható feltételes szabadságra.

A vádlott által a 2018. március 15. napjától 2018. szeptember 20. napjáig előzetes fogva tartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe **beszámítja.**

A másodfokú eljárás során felmerült **1.997.560.- (egymillió-kilencszázkilencvenhétezer-ötszázhatvan) forint** bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A Szegedi Törvényszék az alapeljárásban, 2016. november 30. napján kihirdetett ítéletével I.rendű vádlott neve vádlottat bűnösnek mondta ki határozat tiltott átlépése büntetében [Büntető Törvénykönyv - továbbiakban Btk. - 352/A. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont] és terrorcselekmény büntetében [Btk. 314. § (1) bekezdés a) pont 1. fordulat, (4) bekezdés e) pont 1. fordulat, Btk. 310. § (1) bekezdés b) pont 1. fordulat, (2) bekezdés 1. fordulat]. Ezért a vádlottat -

halmazati büntetésül - 10 év szabadságvesztésre és Magyarország területéről végleges hatállyal történő kiutasításra ítélte.

A kiszabott szabadságvesztést fegyházban rendelte végrehajtani. Megállapította, hogy a vádlott a kiszabott szabadságvesztésből annak kétharmad része kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra. Beszámítani rendelte a vádlott által előzetes fogva tartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe és rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, valamint bűnügyi költségről.

A Szegedi Törvényszék fenti ítéletével szemben az ügyész által súlyosítás, a vádlott és védője által részben felmentés, továbbá a büntetés enyhítése érdekében bejelentett fellebbezések folytán másodfokon eljáró Szegedi Ítéltábla a 2017. június 15. napján kihirdetett Bf.II.242/2017/24. számú végzésével a Szegedi Törvényszék ítéletét - a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 373. § (1) bekezdés III. a) pontja alapján, mert az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan volt - hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította. Elrendelte, hogy az ügyet az elsőfokú bíróság más tanácsa tárgyalja. Megállapította a másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költséget.

A megismételt eljárásban a Szegedi Törvényszék a 2018. március 14. napján kihirdetett 6.B.870/2017/73. számú ítéletével I.rendű vádlott neve vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett terrorcselekmény büntetében [Btk. 314. § (1) bekezdés a) pont 1. fordulat, (4) bekezdés e) pont 1. fordulat, Btk. 310. § (1) bekezdés a) pont 1. fordulat és (2) bekezdés 1. fordulat], valamint határozta tiltott átlépésének büntetében [Btk. 352/A. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont].

Ezért I.rendű vádlott neve vádlottat - halmazati büntetésül 7 év szabadságvesztésre és 10 év Magyarország területéről történő kiutasításra ítélte. A szabadságvesztést fegyházban rendelte végrehajtani azzal, hogy a vádlott legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltése után bocsátható feltételes szabadságra.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani rendelte a vádlott által 2015. szeptember 19. napjától 2018. március 14. napjáig előzetes fogva tartásban töltött időt.

Rendelkezett az eljárás során lefoglalt és a Szegedi Törvényszék Gazdasági Hivatala által Bjk.170/2016. sorszám alatt bevételezett bűnjelekről akként, hogy a 2., valamint a Bjk.170/2016/6-16. tételes szám alatt bevételezett és nyilvántartott bűnjelek lefoglalását megszüntette, és azok közül a 2., 6., 7., 8., 10., 11., 12., 13. tételes szám alatt kezelt bűnjeleket I.rendű vádlott neve vádlott részére kiadni rendelte, a 9. tételes szám alatt kezelt SIM kártya tok megsemmisítését rendelte el, és megállapította, hogy a 14. sorszám alatt kezelt DVD lemez, a 15. tételes szám alatt kezelt winchester, a 16. tételes szám alatt kezelt 4 db DVD lemez a büntetőügy iratainak részét képezi.

A nyomozás során lefoglalt és a Szegedi Törvényszék Bírói Letéti Csoportja által TL00009/2016/1-4. letéti szám alatt bevételezett és nyilvántartott bankkártyák lefoglalását megszüntette, és azokat a vádlott részére kiadni rendelte.

Kötelezte a vádlottat 1.281.358.-Ft bűnügyi költség megfizetésére, míg a fennmaradó 4.452.892.-Ft vonatkozásában megállapította, hogy azt a Magyar Állam viseli.

A megismételt eljárásban hozott első fokú ítélettel szemben fellebbezést jelentett be az ügyész a vádlott terhére a büntetés súlyosítása, hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabása végett, valamint a vádlott és védője egyezően a terrorcselekmény büntettként értékelt cselekmény eltérő minősítése és a büntetés enyhítése érdekében.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség a Bf.148/2016/55-III. számú átiratában az ügyészi fellebbezést annak indokolásával egyezően azzal a módosítással tartotta fenn, hogy indítványozta a kiutasítás tartamának a súlyosítását is. Álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a büntetés kiszabásakor a büntetési tétel irányadó középértékét jelentő 10 év szabadságvesztésnél enyhébb szabadságvesztést szabott ki.

Észrevételezte, hogy az elsőfokú bíróság által alkalmazott kiutasítás tartama törvénysértő, mivel a Btk. 60. § (2a) bekezdésének speciális rendelkezése áttöri a Btk. 60. § (2) bekezdésben írt általános szabályt, ezért amennyiben az elkövetővel szemben 5 évet meghaladó szabadságvesztés kerül kiszabásra, úgy a kiutasítás tartama a törvény kötelező erejénél fogva meg kell, hogy haladjon a 10 évet. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság által kiszabott 7 év szabadságvesztés mellett 14 évi kiutasításra kellett volna ítélni a vádlottat.

Mindezekre figyelemmel indítványozta, hogy az ítélet az első fokú ítéletet változtassa meg, és a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés és kiutasítás tartamát súlyosítsa, egyebekben az első fokú ítéletet hagyja helyben azzal, hogy a megismételt eljárás során felmerült további büntetőjogi költséget az állam viselje.

I.rendű vádlott neve vádlott védője a vádlott terrorcselekmény büntettként értékelt cselekményének eltérő, hivatalos személy elleni erőszak büntettként való értékelését és a büntetés enyhítését indítványozta.

Álláspontja szerint nem lehetett minden kétséget kizáróan megállapítani, hogy a vádlott követelést vagy fenyegetést fogalmazott volna meg, s az elsőfokú bíróság is egyetértett a védelemmel abban, hogy a vádlott szándéka arra irányult, hogy nyugodtabb körülmények alakuljanak ki a helyszínen. Az elsőfokú bíróság helytelenül jutott arra a következtetésre, hogy a vádlottat úgynevezett „terrorista célzat” vezérelte. A vádlott cselekményének terrorcselekményként való minősítése - egyébként nem létező - oksági összefüggést feltételezne a vádlott határátkelési szándéka és a pusztán frusztrációból eredő erőszakos cselekmények között. A vádlott ugyanis nem remélhette alappal azt, hogy egy tömegoszlatásra felfegyverzett, képzett testület tagjait akár többedmagával együtt, fegyvertelenül, letört kódarabokkal olyan akaratot törő erővel befolyásolhatja, hogy a kapott paranccsal szemben az ő kívánságának megfelelően cselekedjenek.

I.rendű vádlott neve vádlott a dobálással valóban erőszakosan akadályozta a rendőrök munkáját, azonban a korábban kifejezett átkelési szándéka és az ez irányba tett lépések - álláspontja szerint - önmagukban nem eredményeznek „terrorista célzatot”. Amennyiben a rendőrség erőszakos akadályozásával összefüggésben az állami szerv kényszerítésének célzatát feltételezi a törvényszék, azzal alap nélkül következtet tényből tényre. Az ilyen jogértelmezés a hivatalos személy elleni erőszak tényállásának kiüresedéséhez vezethet, és teret nyithat ezen bűncselekmény automatikus terrorcselekménnyé minősítésének. Az ügy tárgyát képező erőszakos tömegzavargás során megvalósuló rendőröket érő támadásnak, miként a sportrendezvényeken a feleket szétválasztó rendőri szervek elleni erőszakos támadásnak tevéssé - nem tevéssé történő kényszerítésként való értékelése a terrorcselekménykénti minősítés parttalanná válásának a lehetőségét veti fel.

Mindezekre figyelemmel az első fokú ítélet megváltoztatását, és a vádlott terrorcselekmény büntettként értékelt cselekményének hivatalos személy elleni erőszak büntettként való értékelését, és a büntetés enyhítését indítványozta.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség képviselője a fellebbezési nyilvános ülésen az átiratában írtakat mindenben fenntartotta.

I.rendű vádlott neve vádlott védője a fellebbezési nyilvános ülésen az első fokú ítélet ellen bejelentett fellebbezését akként tartotta fenn, hogy a vádlottnak a határozat tiltott átlépésének büntette miatt emelt vád alól való felmentését is indítványozta.

Az írásban előterjesztett fellebbezés indoklásában foglaltakat kiegészítve utalt arra, hogy a határozat tiltott átlépését csak az valószínűsíti meg, akinek nincs joga az országba belépni. Kérdés, hogy a törvényi tényállás az állami határ védelmét szolgáló létesítményt, vagy az ország területét védi. Az utóbbi esetben büntetőjogi értékelhetőségre de csak azzal szemben kerülhet sor, akinek nincs joga átlépni. Miután a vádlott olyan érvényes úti okmányokkal rendelkezett, amelyek feljogosították őt az Európai Unió területén történő tartózkodásra, valamint az Európai Unió külső határain történő belépésre, és ezeket az úti okmányokat a vádlott magánál is tartotta, ezen cselekménye legfeljebb a 2012. évi II. törvény 204. §-ába ütköző tiltott határátlépés szabálysértésének minősül. A szabálysértés azonban az időközben eltelt időre figyelemmel elévült. Erre figyelemmel indítványozta a vádlott határozat tiltott átlépésének büntette miatt emelt vád alól való felmentését.

Az ítélet tábla a vádlott büntetésének enyhítésére irányuló fellebbezéseket találta alaposnak, ugyanakkor a Szegedi Fellebbviteli Főügyészségnek a kiutasítás tartamára vonatkozó elvi álláspontját is osztotta.

A másodfokú bíróság a bejelentett fellebbezések folytán a Büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) 590. § (1) bekezdése alapján eljárva az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált. Ennek során azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés nélkül folytatta le az eljárást. Ennek során figyelemmel volt a Be. XXVIII/A. Fejezetében írt kiemelt jelentőségű ügyek eljárási szabályaira is. Az elsőfokú bíróság maximálisan eleget tett a megismételt eljárásban a tényállás felderítési feladatának, amelynek során tekintettel volt a hatályon kívül helyezés okára is. Ismételten kihallgatta I.rendű vádlott neve vádlottat, ismertetve a tanúvallomásokat és a szakértői véleményeket, amely ismertetéseket az tett lehetővé, hogy a hatályon kívül helyezés oka nem a tényállás megalapozatlansága, hanem a beszerzett bizonyítékok mérlegelésére vonatkozó indoklási kötelezettség elmulasztása volt [1998. évi XIX. törvény 404. § (4)-(5) bekezdése]. Ezen álláspont helyességével az ügyészség is nyilvánvalóan egyetértett, mert sem az elsőfokú eljárásban, sem a másodfokú eljárásban nem kifogásolta az elsőfokú bíróság bizonyítási eljárását. A törvényszék továbbá iratokat, fénykép- és kamerafelvételeket tett a tárgyalás anyagává, és a különböző kamerafelvételeket - a vádképviselő ügyészség erre vonatkozó mulasztását is pótolva - részletesen összevetette egymással, amely bíróság általi bizonyítás a vád tényállásának módosítását is eredményezte.

Tekintettel arra, hogy a tényállás felderített, így a másodfokú eljárásban további bizonyítás felvételének nem volt helye, és az arra a jogszabályok nem is terjesztettek elő bizonyítási indítványt.

A törvényszék a beszerzett lényeges releváns bizonyítékokat az alapeljárásban eljáró bíróság mulasztását kiküszöbölve, immáron teljes körűen értékelte. Ennek során egyenként és összességükben is kimerítően, az iratok tartalmának megfelelően, a logika szabályait betartva, kifogástalanul, példásan mérlegelte a bizonyítékokat. Egyértelműen meg lehetett állapítani, hogy mely bizonyítékot, miért és mennyiben fogadott vagy utasított el, a tényállás egyes megállapításai mely bizonyítékokon és miért alapulnak, s ez vonatkozik a vádlott részbeni tagadásának az elvetésére is.

Az első fokú bíróság kiemelten foglalkozott az ügy elbírálása szempontjából jelentőséggel bíró

vádlti magatartás azon részével, amely a vádlott általi dobálást megelőzte, és a vádiratban foglaltakhoz, illetve az alapeljárásban hozott ítélethez képest e vonatkozásban részben eltérő tényállást állapított meg.

A törvényszék eleget tett azon, az elsőfokú bíróság törvényesen el nem vonható kompetenciájába tartozó feladatának, hogy az általa beszerzett és részben egymásnak ellentmondó bizonyítékokat értékelje. Ennek eredményeként a vádban és az alapeljárásban hozott első fokú ítéletben írtakhoz képest azon, a vádlott által a tényállásbeli cselekménye során elutasított arab tolmácsnak, valamint egyes, a helyszínen rendőri szolgálatot teljesített tanúknak saját további vallomásaikkal, egyéb tanúvallomásokkal és a kamerafelvételekkel is ellentmondásban lévő vallomásain alapuló, a vádlott terhére szólóan állított határidőket szabó, fenyegetéseket is tartalmazó vádlotti követelések elhangzását nem látta megállapíthatónak, és az erre vonatkozó valamennyi tanúvallomást elvetette. Helyette azt állapította meg, hogy a vádlott többször kinyilvánította a rendőrök, illetve a rendőri vezetők felé, hogy a családjával együtt a lezárt határszakaszon keresztül Magyarország területére belépve kíván ...ba eljutni, és ennek érdekében határidők szabása és fenyegetések nélkül a határ megnyitására szólította fel őket. Mindeközben a mögötte lévő tömeget türelemre intette, és a kordontól való eltávolodásra hívta fel.

A rendőrök azonban a tömeget nem engedték át a lezárt határszakaszon, amely miatt az egyre erőszakosabban lépett fel. A tömegben lévő, a vádlottól eltérő személyek különböző határidőket szabva a határ megnyitására szólították fel a rendőröket, amelynek nem teljesítése esetére a kordon, illetve a rendőrök megtámadását helyezték kilátásba, majd a tömeg elkezdte különböző tárgyakkal dobálni a rendőröket. A rendőrök válaszul könnygáz alkalmazása mellett vízágyút is bevetettek, s az addig nyitva lévő kaput is bezárták. Ezt követően továbbra is folytatódott a rendőrök és a tömeg közötti összetűzés, amelynek során a vádlott különböző időpontokban összesen hat alkalommal követ, illetve valamilyen tárgyat a rendőrök felé, illetve a rendőrök közé dobott, majd a későbbiek során egy a más személy által megrongált kerítésen átmászva belépett Magyarország területére. Rövid idő múlva a vádlottat és az időközben nagy számban Magyarországra belépő külföldieket a rendőrök kiszorították az országból.

A törvényszék a vádlottól lefoglalt mobiltelefonokból kimentett beszélgetésekből azt állapította meg, hogy a vádlott már az eseményeket megelőző napon tisztában volt a szerb-magyar határon elkészült a fizikai határzár (kerítés), és az azon történő engedély nélküli határátlépés, illetve a határzár megrongálása büntetőjogi következményekkel jár. Továbbá arra vonatkozóan is információkkal rendelkezett, hogy a fizikai határzáron keresztül a időközben megváltozott magyar jogszabályok alapján illegálisnak minősülő határátlépésnek van jogszerű alternatívája, ez pedig az ellenőrzés mellett történő regisztráció, amelynek során ujjlenyomatot kell adni.

A vádlott az államhatárhoz érve maga is szembesült azzal, hogy a határátkelőhely le van zárva, annak magyar oldalán jelentős rendőri erők sorakoznak, a szerb oldalon pedig több száz fős tömeg torlódott fel, akik cselekvőségükkel és kijelentéseikkel a vádlott által is felismerhetően a határátkelőhely megnyitására, belépésük engedélyezésére szólították fel a rendőröket.

Az elsőfokú bíróság a vádlott vallomásából, a tanúvallomásokból, a kézi kamerás felvételekből, a rögzített kamerák felvételeiből, továbbá az értékelés alá vont egyéb felvételekből, illetve a rendőrök közötti rádióforgalmazás adataiból helytállóan állapította meg, hogy az volt a vádlott szándéka, hogy a családjával együtt a lezárt határszakaszon át belépjen Magyarország területére, és az ország területén áthaladva ...ba jusson. Ezen akaratát közölte a rendőrök felé, és a határ megnyitására szólította fel őket, amely törekvése általa is tudottan megegyezett a tömeg tagjainak akaratával. Erre figyelemmel helytállóan vetette el a törvényszék azt a vádlotti védekezést, hogy úgy érkezett a

vádlott a határátkelőhelyre, hogy nem volt előzetes információja arról, hogy miért torlódott fel több száz fős tömeg a határ szerb oldalán, és az akadálytalan továbbhaladás helyett miért kell ott várakozni.

A kamerafelvételek megtekintésekor a vádlott maga sem vitatta, hogy több alkalommal is követ, egyéb tárgyat dobott a rendőrök irányába. Ugyanakkor többféle ellentmondó védekezést adott elő, és tagadta, hogy ezzel az volt a célja, hogy a rendőrséget a határátkelőhely megnyitására kényszerítse. Ezt a védekezését is indokoltan vetette el a törvényszék a vádlottnak, és a megállapított tényekből logikusan következtetett arra, hogy a vádlott összesen hat alkalommal, a tömeg más tagjaival együtt azért dobálta meg a rendőröket, hogy a rábírja a rendőrséget a határ megnyitására, illetve az ország területén való zavartalan áthaladás biztosítására.

A törvényszék a vádlottnak a határzár jogellenes átlépésével kapcsolatos védekezését is indokoltan vetette el. A vádlott azzal védekezett, hogy a határon átdobált tárgyakat akarta összeszedni, más alkalommal pedig arra hivatkozott, hogy az újságírók számára kialakított kapun lépett be az országba. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy I.rendű vádlott neve vádlott a rendőrök visszahúzódását követően azonnal a kerítéshez ment, és a más személy által megrongált kerítésen keresztül az első között jogosulatlanul lépett be Magyarország területére.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelésére irányuló kötelezettségének maradéktalanul eleget tett, a bizonyíték mérlegelési tevékenységének eredményéről rendkívül részletes, logikai hibáktól mentes módon számot adott, és indokolási kötelezettségét kimagasló szinten teljesítve megalapozott tényállást állapított meg.

Az ítéletőktábla az első fokú bíróság indokolását csupán az alábbiak szerint egészítette ki:

A Szegedi Törvényszék az alapeljárásban, 2016. november 30. napján kihirdetett ítéletével I.rendű vádlott neve vádlottat bűnösnek mondta ki határzár tiltott átlépése büntetésében [Btk. 352/A. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont] és terrorcselekmény büntetésében [Btk. 314. § (1) bekezdés a) pont 1. fordulat, (4) bekezdés e) pont 1. fordulat, Btk. 310. § (1) bekezdés b) pont 1. fordulat, (2) bekezdés 1. fordulat]. Ezért a vádlottat - halmazati büntetésül - 10 év szabadságvesztésre és Magyarország területéről végleges hatállyal történő kiutasításra ítélte.

A kiszabott szabadságvesztést fegyházban rendelte végrehajtani. Megállapította, hogy a vádlott a kiszabott szabadságvesztésből annak kétharmad része kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra. Beszámítani rendelte a vádlott által előzetes fogva tartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe, rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és bűnügyi költségről.

A Szegedi Törvényszék fenti ítéletével szemben az ügyész által súlyosítás, a vádlott és védője által részben felmentés, továbbá a büntetés enyhítése érdekében bejelentett fellebbezések folytán másodfokon eljáró Szegedi Ítéletőktábla a 2017. június 15. napján kihirdetett Bf.II.242/2017/24. számú végzésével a Szegedi Törvényszék ítéletét - a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 373. § (1) bekezdés III. a) pontja alapján, mert az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének oly mértékben nem tett eleget, hogy emiatt az ítélet felülbírálatra alkalmatlan volt - hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította. Elrendelte, hogy az ügyet az elsőfokú bíróság más tanácsa tárgyalja. Megállapította a másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költséget.

Az ítélőtábla - a fenti kiegészítéssel együtt - megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a megalapozott tényállásból okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére.

A vádlott által elkövetett cselekményeket a Büntető Törvénykönyv vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően, teljes mértékben törvényesen minősítette, így az azt támadó védelmi fellebbezés alaptalannak bizonyult.

Az ítélőtábla mindenben osztotta az elsőfokú bíróságnak a bűncselekmények jogi minősítése körében kifejtett részletes, teljes mértékben helytálló álláspontját mindkét bűncselekmény tekintetében.

A vádlott ugyan eredetileg nem azzal a szándékkal érkezett az országhatárhoz, hogy azon keresztül úgy lépjen be az országba a családjával együtt, hogy annak érdekében akár személy elleni erőszakos cselekményt is elkövet, azt azonban azonnal észlelte, hogy a lezárt határt nagy számú, jól felszerelt rendőri erők védik az azon átjutni szándékozó tömegtől. Kétségtelenül, előbb békés, szóbeli eszközökkel próbálta rávenni a rendőrséget, a rendőri vezetőket - és nyilván nem az egyes, ott álló rendőröket - az országhatár megnyitására, s eközben a tömeget is nyugtatni próbálta, az azonban egyértelműen kiderült a számára is, hogy a rendőrség nem fogja a lezárt határt megnyitni.

Emiatt tömeg a vádlott számára is felismerten a határon való átjutás érdekében egyre agresszívakban, erőszakosabban lépett fel, majd a határt védő rendőröket megtámadta. Ebben már a vádlott is részt vett, abba belesodródott, s mintegy hat alkalommal kövel, illetve valamilyen tárggyal dobálta meg a rendőröket, majd az első adandó alkalommal, amikor a tömeg dobálása miatt hátrébb húzódtak a rendőrök, akkor át is lépett a megrongált kerítésen keresztül Magyarország területére.

Okszerűen következtetett az elsőfokú bíróság arra, hogy a vádlott általi erőszakos fellépésre ugyanazért került sor, mint amit a tömeg és a vádlott is akart, s mint amit a vádlott is végig szeretett volna. Ez az adott határszakasz megnyitására, illetve az azon való átjutás eltűrésére kényszerítése a rendőrségnek, csak immáron nem békés, hanem már személy elleni erőszakos eszközökkel.

Figyelemmel arra, hogy a határon való átengedés, illetve az azon átjutás eltűrésének kérdésében nyilvánvalóan nem az ott felsorakozott egyes rendőrök dönthettek külön-külön, hanem a rendőrségnek mint állami szervnek a döntési jogkörrel rendelkező vezetői, így, ahogy a vádlott szóbeli felhívásainak célzottjai is ténylegesen ők, a határt védő rendőrök felettesei voltak, úgy a rendőrökkel szembeni erőszakos fellépéssel is nem az ott jelenlévő és fizikálisan támadott egyes rendőrökre, mint elsődleges elkövetési tárgyakra, passzív alanyokra, hanem a döntési helyzetben lévő rendőri vezetőkre mint másodlagos, közvetett elkövetési tárgyakra, passzív alanyokra akartak hatni mindazok, akik erőszakkal léptek fel a feladatukat teljesítő rendőrökkel szemben annak érdekében, hogy vagy megnyissák a lezárt határszakaszt, vagy eltűrjék azt, hogy azon átjöjjenek. Ez volt a célja a tömegnek, és ez volt a célja a vádlottnak is.

A terrorcselekmény büntette az állami szerv vezetőinek a kényszerítésére irányuló úgynevezett terrorista célzat miatt határolódik el a hivatalos személy elleni erőszaktól. Ez utóbbi esetben a személy elleni erőszakkal azon személyeket akarja az elkövető kényszeríteni, akikre az erőszak közvetlenül irányul, így például egy stadionban abból a célból, hogy át tudjanak jutni az elkövetők egy, a rendőrök által lezárt másik szektorba.

A terrorcselekmény büntette emiatt, az állami szerv vezetőinek a kényszerítésére irányuló ún. terrorista célzat léte miatt különbözik a hivatalos személy elleni erőszak büntetétől, ahol a személy elleni erőszakkal csak azokat akarja az elkövető kényszeríteni, akire az erőszak közvetlenül irányul,

így például amikor egy stadionban át akarnak jutni egy, a rendőrök által lezárt másik szektorba. Míg amennyiben az erőszakos cselekmény célja az azzal érintett hivatalos személyen túlmenően magának az állami szerv döntési helyzetben lévő vezetőinek a kényszerítése, akkor az már nem hivatalos személy elleni erőszak, hanem az annak elkövetésével, mint eszközcselekménnyel megvalósuló, de az állami szervben meghatározó jelentőséggel, döntési jogkörrel bíró személy valaminek a tevésére, nem tevésére, vagy eltérésére vonatkozó kényszerítési, azaz terrorista célzatú bűncselekmény, amely a Büntető Törvénykönyv alapján terrorcselekmény büntettként értékelendő.

Mindezekből következően az elsőfokú bíróság helyesen minősítette a vádlott cselekményét terrorcselekmény büntettként, és ugyancsak helytálló indokkal minősítette azt a Btk. 13. § (3) bekezdése alapján akként hogy tártettesként követte el mindazon fel nem derített és vád alá nem helyezett személyekkel együtt, akik vele szándékegységben, ugyancsak részt vettek a határon való átjutás kikényszerítése céljából a rendőrökkel szembeni támadásban. Az a nyomozóhatóság, illetve a vádhatóság felelősége, hogy a nagy számú elkövetők közül miért csak I.rendű vádlott neve vádlottal szemben indítottak büntetőeljárást a tényállásban foglaltak miatt.

A törvényszék törvényesen minősítette a vádlott azon cselekményét tömegzavargás résztvevőjeként elkövetett határzár tiltott átlépése büntettként, hogy a nagy létszámú személyekből álló tömeg nyílt, rendbontó fellépésének résztvevőjeként a tömegzavargás során a lezárt határszakasz védelmét biztosító, más által megrongált kerítésen keresztül jogosulatlanul belépett az ország területére.

A vádlott tisztában volt azzal, hogy azon a helyen és akkor nem léphet be legálisan Magyarország területére, azt kizárólag a tranzitónán keresztül tehette volna meg, mint ahogy arról informálta is a vádlottat **tanú neve**1. Ennek ellenére átmászott a kerítésen kialakított résen, amellyel elkövette a határzár tiltott átlépésének büntettként, és ezen cselekménye - szemben a védői állásponttal - nem a 2012. évi II. törvény 204. §-ába ütköző tiltott határátlépés szabálysértésének minősül. A határzár tiltott átlépése bűncselekmény törvényi tényállási elemét képező jogosulatlanul történő belépés nem vonatkozik kizárólagosan a jogosulatlan személy általi belépésre, az megvalósul az átlépés helyének, idejének, módjának a jogosulatlansága esetén is. A vádlott jogszerűen kizárólag a tranzitónában léphetett volna be legálisan az ország területére.

Helyesen hivatkozott a törvényszék arra a bírói gyakorlatra (BH1987. 113). is, hogy miután a határátlépést az elkövető csak személyesen tudja megvalósítani, ezért a vádlott önálló tettesként valósította meg a határzár tiltott átlépésének büntettként, azaz - szemben a terrorcselekmény büntettkével - a tártettesesség megállapításának nem volt helye.

A fentiekre figyelemmel a részben felmentést, részben eltérő minősítést célzó fellebbezések alaptalannak bizonyultak.

A büntetés kiszabásának felülbírálata során a másodfokú bíróság megállapította, hogy a törvényszék a bűnösségi körülményeket túlnyomórészt helyesen sorolta fel. További enyhítő körülményként értékelte az ítéletábra, hogy a vádlott hosszabb ideje van előzetes fogva tartásban (Kúria 56. számú Büntető Kollégiumi vélemény III.10. pont), valamint azt is, hogy a külföldi vádlott nem beszéli a magyar nyelvet, a családja távol él, a velük való kapcsolattartás nehézségekbe ütközik, és mindez fokozza a vele szemben kiszabandó szabadságvesztés elviselésének a nehézségét.

A büntetés célja a Btk. 79. § szerint a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el, vagyis az egyéni és az általános megelőzés. A megtorlás a büntetés törvényi célmeghatározásában nem szerepel. A Btk. 80. § (1) bekezdése alapján a büntetést a törvényben meghatározott keretek között, céljának szem előtt tartásával úgy

kell kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez.

A konkrét büntetés kiszabása során ezen büntetési cél és büntetés kiszabási elv szem előtt tartásával a törvény által biztosított keretek - amelybe beletartoznak nem csak a Btk. Különös Részében meghatározott büntetési tételek, hanem a Btk. Általános Részében meghatározott szabályok is - között kell eljárni úgy, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez.

Az I.rendű vádlott neve vádlott terhére rótt bűncselekmények miatti halmazati büntetési tétel 10 évtől 25 évet el nem érő szabadságvesztés, amelynek a büntetés kiszabása során kiindulási alapul szolgáló középértéke 17 év 5 hónap 29 nap.

Osztotta az ítéletábra az elsőfokú bíróság azon álláspontját, hogy a büntetési célok megvalósulása még az irányadó büntetési tétel alsó határát jelentő 10 évi szabadságvesztésnél rövidebb tartamú szabadságvesztés kiszabásával is megfelelően biztosítható, ezért lehetőséget látott a Btk. 82. § (1) bekezdésében, valamint a (2) bekezdés a) pontjában szabályozott úgynevezett enyhítő szakasz alkalmazásával történő büntetés kiszabására, amellyel a vádlottat 7 év szabadságvesztésre ítélte.

A vádlott által megvalósított bűncselekmények tárgyi súlyának megítélése során természetesen a törvény büntetési tétele képezte a kiinduló alapot. Azonban a konkrét bűncselekmény tárgyi súlyát kell a bíróságnak értékelnie, és ennek során figyelemmel kell lennie arra, hogy ugyanazon jogi minőségű cselekményeknek más-más lehet a következménye, elkövetési módja, vagyis eltérő megítélésük lehetnek, attól függetlenül, hogy ugyanaz a büntetési tétel vonatkozik rájuk. A bíróság előtti egyenlőség elvéből is kiindulva, a kialakult bírói gyakorlatra is figyelemmel kell lennie a büntetést kiszabó bíróságnak, miután el kell kerülni azt, hogy hasonló megítélésű ügyekben lényegesen eltérő büntetéseket szabjanak ki a bíróságok.

Az ítéletábra a fentiek vizsgálatát követően azt állapította meg, hogy a Fővárosi Ítéletábra a Bf.293/2014/26. számú határozatában azon vádlottat ítélte 12 év szabadságvesztésre, aki a terrorcselekmény büntettén kívül még 2 rendbeli 5-15 évig terjedő szabadságvesztéssel, illetve további 8 rendbeli 5-10 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő rablást, és 3 rendbeli 2-8 évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett löfegyverrel visszaélés büntettét is elkövette, visszaesőként.

Hasonló súlyú, 13 év szabadságvesztést alkalmazott a Legfelsőbb Bíróság is azon vádlottakkal szemben, akik a terrorcselekmény büntette mellett még különösen nagy értékre elkövetett rablás büntettét, felfegyverkezve elkövetett hivatalos személy elleni erőszak büntettét, közlekedés biztonsága elleni büntettét és löfegyverrel visszaélés büntettét is elkövették (BH1992. 622).

Mindezekhez képest a Fővárosi Ítéletábra a Bf.123/2017/10. számú ítéletével azt a vádlottat, aki többszörösen büntetett előéletűként, korábban már több személy elleni erőszakos bűncselekményt is elkövető, s az elbírált terrorcselekményt végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje alatt követte el úgy, hogy késsel túszt ejtett, és kétséget nem hagyva, hogy megöli a feleségét, ha a rendőrök a boltot nem hagyják el, úgy kényszerítette a rendőröket a helyszín elhagyására, 5 év 6 hónap szabadságvesztésre ítélte.

A magatartására pedig ésszerű, vagy érthető magyarázattal nem szolgáló, késsel ártatlan túszt ejtő vádlottat, aki a rendőri szervekhez intézett követelés teljesítésétől tette függővé a hatalmában tartott és élet kioltását kilátásba helyező fenyegetéssel is veszélyeztetett sértett szabadon bocsátását, a

Legfelsőbb Bíróság 6 év 6 hónap szabadságvesztésre ítélte (BH2003. 227.).

A másodfokú bíróság figyelemmel az elsőfokú bíróság által értékelt és fentebb helyesbített, illetve kiegészített bűnösségi körülményekre, így különösen arra, hogy a büntetlen előéletű vádlott úgy követte el a tényállásban írt cselekményével a terhére rótt bűncselekményeket, hogy azt a korábban átélt viszontagságos események, valamint az aktuális pszichés csoportnyomás hatására bekövetkező érzelmi túltelítődés következtében beszűkült tudatállapota elősegítette, ezért mindenképpen szükségesnek ítélte meg az enyhítő szakasz alkalmazását a büntetés kiszabása során.

A további enyhítő körülményekre is figyelemmel az ítéletábra a bűncselekmény tárgyi súlyát a fent részletezett ügyekhez viszonyítva az enyhébb megítélésűek közé sorolta, így a büntetlen és a magyar nyelv ismeretének hiánya, valamint a családjától való távolság miatt a büntetés súlyát fokozottabban érzékelő vádlott esetén indokolt volt a Btk. 82. § (2) bekezdés a) pontja szerinti enyhítő szakasz teljes kimerítésével megállapítani a szabadságvesztés büntetést, s ezért azt a törvény szerinti minimumra, 5 évre enyhítette.

Az ítéletábra tehát a súlyosításra irányuló fellebbezést alaptalannak, míg az enyhítésre irányulókat alaposnak találta.

Ami az elsőfokú bíróság által alkalmazott kiutasítás tartamát illeti, osztotta a fellebbezési főügyészség azon álláspontját, hogy a 7 év szabadságvesztés mellett a 10 év kiutasítás törvénysértő rendelkezés volt.

A Btk. 60.§ (2a) bekezdése alapján határozat tiltott átlépése (Btk. 352/A. §) esetén kiszabott végrehajtandó szabadságvesztés mellett a kiutasítás nem mellőzhető. Amennyiben a kiutasítás határozott ideig tart, annak tartama a kiszabott szabadságvesztés tartamának kétszerese, de legalább két év.

Ezen speciális törvényi rendelkezés - a jelen büntetés alapját is képező határozat tiltott átlépése esetén - tehát felülírja azt a Btk. 60. § (2) bekezdésében írt általános szabályt, hogy a határozott tartamú kiutasítás maximális tartama 10 év. Az elsőfokú bíróságnak ezért, az általános rendelkezést áttörő speciális rendelkezést kellett volna alkalmaznia, s annak következtében a 7 év szabadságvesztés büntetés mellett 14 évre kellett volna kiutasítania a vádlottat Magyarország területéről.

Mivel azonban a másodfokú bíróság 5 évre enyhítette a szabadságvesztés büntetést, így annak a kétszerese 10 év, amely tartamra utasította ki az elsőfokú bíróság a vádlottat, így ez az időtartam immáron törvényes mértékű büntetéssé vált.

Ami a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát illeti, a másodfokú bíróság a figyelembe vett enyhítő körülményekre figyelemmel indokoltan ítélte meg a Btk. 37. § (3) bekezdés a) pont ac) alpontjában eredetileg meghatározott fegyház fokozatnál a Btk. 35. § (2) bekezdése alapján eggyel enyhébb, börtön végrehajtási fokozatot [Btk. 37. § (2) bekezdés a) pont]. Ez megfelel az ehhez hasonló - magyar nyelvet nem ismerő, a büntetést családjától távol töltő vádlottak ellen indult - ügyekben kialakult bírói gyakorlatnak (Szegedi Ítéletábra Bf.II.32/2015., Bf.II.270/2015., Bf.II.694/2017/30.).

Észlelte az ítéletábra, hogy az elsőfokú bíróság - tévesen - azon fordítási díjakkal felmerült bűnügyi költséget is az állam által viselendőnek ítélte meg, amelyek nem a terhelt anyanyelv használati jogához kapcsolódóan merültek fel, így az állam általi viselés helyett ezen költségek megfizetésére

is kötelezte a vádlottat a Be 574. § (1) bekezdése alapján. Erre figyelemmel a vádlott által viselendő bűnügyi költség összegét felemelte, míg az állam által viselendő bűnügyi költség összegét leszállította.

A fentiekre figyelemmel az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta a rendelkező részben írtak szerint, egyebekben pedig a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy megállapította I.rendű vádlott neve vádlott tényleges tartózkodási helyét a Be. 561. § (1) bekezdés b) pontjára és a Be. 184. § (2) bekezdés f) pontjára figyelemmel. Ezen túlmenően helyesbítette a társtettesként elkövetett terrorcselekmény büntetnének jogszabályi alapját, miután az elsőfokú bíróság szükségtelenül tüntette fel a Btk. 314. § (1) bekezdés a) pontja mellett - mivel ezen pont nem elkövetési magatartást, hanem célzatot jelöl meg - annak *1. fordulatát, valamint az - értelmező rendelkezéseket tartalmazó -, (4) bekezdés e) pont 1. fordulatát, 310. § (1) bekezdés a) pont 1. fordulatát és (2) bekezdés 1. fordulatát*, figyelemmel a Kúriának a bűncselekmények bírósági határozatban történő megnevezéséről szóló 61. számú BK. vélemény 3. a) pontjában foglaltakra is.

A másodfokú bíróság továbbá a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezést a Btk. 38. § (2) bekezdése szerinti megfogalmazásának megfelelően pontosította.

A kiszabott szabadságvesztésbe a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdése alapján beszámította a vádlott által az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogva tartásban töltött időt.

A megismételt eljárásban és a fellebbezési eljárás során a tolmács- és fordítási díjakkal felmerült bűnügyi költség vonatkozásában megállapította, hogy azt az állam viseli a Be. 574. § (3) bekezdése, és 576. § (1) bekezdés b) pontja alapján.

Az ítéleti elleni fellebbezési jog kizárása a Be. 615. §-án alapul.

Szeged, 2018. szeptember 20. napján

Dr. Mezőlaki Erik
a tanács elnöke

. Halász Edina
előadó bíró

. Nagy Erzsébet
bíró

A Szegedi Ítélőtábla Bf.II.324/2018/18. számú ítélete és a Szegedi Törvényszék 6.B.870/2017/73. számú ítélete a jelen ítéletben foglalt változtatásokkal a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2018. szeptember 20. napján

Dr. Mezőlaki Erik
a tanács elnöke